

Začasna izdaja

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 17. junija 2021(*)

„Predhodno odločanje – Davek na dodano vrednost (DDV) – Direktiva 2006/112/ES – člen 135(1) – Oprostitve – Upravljanje posebnih investicijskih skladov – Prenos v zunanje izvajanje – Storitve, ki jih opravi tretja oseba“

V združenih zadevah C-58/20 in C-59/20,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložilo Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče, Avstrija) z odločbama z dne 29. januarja 2020 (C-59/20) in 30. januarja 2020 (C-58/20), ki sta na Sodišče prispeli 4. februarja 2020, v postopkih

K (C-58/20),

DBKAG (C-59/20)

proti

Finanzamt Österreich, nekdanja Finanzamt Linz,

SODIŠČE (prvi senat)

v sestavi J.-C. Bonichot (poročevalec), predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, podpredsednica Sodišča v funkciji sodnice prvega senata, L. Bay Larsen, sodnik, C. Toader, sodnica, in N. Jääskinen, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: D. Dittert, vodja oddelka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. februarja 2021,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za K in DBKAG G. Aigner, Steuerberater,
- za avstrijsko vlado A. Posch, F. Koppensteiner, J. Schmoll in S. Zolles, agenti,
- za grško vlado K. Georgiadis, A. Dimitrakopoulou in M. Tassopoulou, agenti,
- za Evropsko komisijo sprva L. Mantl in R. Lyal, nato L. Mantl in L. Lozano Palacios, agenti,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 135(1)(g) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1, v nadaljevanju: Direktiva o DDV).

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru sporov med osebo K (zadeva C-58/20) in družbo DBKAG (zadeva C-59/20) na eni strani ter Finanzamt Österreich, nekdanjo Finanzamt Linz (avstrijska davčna uprava, nekdanja davčna uprava v Linzu, Avstrija) (v nadaljevanju: davčna uprava), na drugi, ker jima je ta uprava zavrnila oprostitev davka na dodano vrednost (DDV) iz člena 135(1)(g) Direktive o DDV.

Pravni okvir

Pravo Unije

Direktiva o DDV

3 Člen 135(1)(g) Direktive o DDV določa oprostitev, ki je bila prej z vsebinsko enakim besedilom določena v členu 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive Sveta z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaje držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (77/388/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 9, zvezek 1, str. 23, v nadaljevanju: Šesta direktiva).

4 Člen 135(1) Direktive o DDV določa:

„Države članice oprostitijo naslednje transakcije:

[...]

(g) upravljanje posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice;

[...]“

Direktiva KNPVP

5 Z Direktivo 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL 2009, L 302, str. 32, v nadaljevanju: Direktiva KNPVP) je bila razveljavljena in prenovljena Direktiva Sveta 85/611/EGS z dne 20. decembra 1985 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 1, str. 139), kakor je bila med drugim spremenjena z Direktivo 2001/107/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. januarja 2002 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 6, zvezek 4, str. 287) (v nadaljevanju: Direktiva 85/611).

6 Člen 2 Direktive KNPVP določa:

„1. Za namene te direktive se uporabljajo naslednje opredelitve:

[...]

(b) ‚družba za upravljanje‘ pomeni gospodarsko družbo, katere redna poslovna dejavnost je upravljanje KNPVP v obliki splošnih skladov ali investicijskih družb (upravljanje zbranega

premoženja KNPVP);

[...]

2. Za namene odstavka 1(b) redna poslovna dejavnost družbe za upravljanje vključuje naloge, navedene v Prilogi II.

[...]“

7 Priloga II k Direktivi KNPVP vsebuje neizrpen seznam nalog, zajetih v dejavnosti skupnega upravljanja portfeljev. Na tem seznamu, ki je enak seznamu iz Priloge II k Direktivi 85/611, so navedene te naloge:

„– Upravljanje naložb

– Upravne naloge:

- (a) pravne in računovodske storitve za upravljanje sklada;
- (b) poizvedbe strank;
- (c) vrednotenje in oblikovanje cen (vključno z davčnimi povračili);
- (d) spremljanje usklajenosti z zakonodajo;
- (e) vodenje registra imetnikov enot premoženja;
- (f) razdelitev prihodka;
- (g) izdaja in odkup enot premoženja;
- (h) izpolnitev pogodbenih obveznosti (vključno z odpremo potrdil);
- (i) vodenje evidence.

– Trženje.“

Avstrijsko pravo

8 Člen 6(1), točka 8(i), Umsatzsteuergesetz 1994 (zakon o DDV, BGBl. 663/1994) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopkih v glavni stvari, določa, da so prihodki od „upravljanja posebnih investicijskih skladov“, od „upravljanja deležev v okviru dejavnosti vlaganja kapitala [...] s strani podjetij, ki imajo za to dovoljenje“, in od „upravljanja posebnih investicijskih skladov, kakor jih opredelijo druge države članice“, oproščeni plačila DDV.

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

Zadeva C-58/20

9 Različne družbe za upravljanje (pred letom 2011 imenovane družbe za kapitalske naložbe) so med letoma 2008 in 2014 na tretjo osebo, v tem primeru osebo K, prenesle opravljanje nekaterih storitev v zvezi z izračunom vrednosti, ki so potrebne zaradi obdavčenja dohodkov vlagateljev v sklade, kot so izračuni davka, ki bremeni posamezen delež. Pri opravljanju teh storitev se je morala oseba K opreti na izračun dohodkov na ravni skladov, ki ga je opravila družba za upravljanje na podlagi bruto bilance in računovodskih izkazov, ki jih je izdelala skrbniška banka.

Oseba K je po preveritvi verodostojnosti (brez preverjanja pravilnosti) povzela vrednosti, navedene v bruto bilanci in v izražunu dohodkov na ravni skladov. Nato je morala oseba K za to, da bi lahko za vlagatelje v sklade izražunala davek, ki bremeni posamezen delež, med drugim upoštevati posebne značilnosti različnih vrst vlagateljev, poleg tega pa je morala opraviti samostojen izražun stroškov, spoštovati pravilo o vrstnem redu uporabe in upoštevati izražun posebnih izgub.

10 V obdobju, na katero se postopek v glavni stvari nanaša, so družbe za upravljanje, ki so pooblastile osebo K, ostale zavezane za to, da vrednosti, ki so potrebne za obdavčitev dohodkov vlagateljev v sklade, na standardiziranem obrazcu posredujejo pristojni enoti davčne uprave. Družbe za upravljanje so tako povzemale potrebne vrednosti, ki jih je izražunala oseba K, ne da bi jih spreminjale, in jih posredovale pristojni enoti davčne uprave. Družbe za upravljanje pa so bile kljub temu odgovorne za točnost zneskov, prijavljenih pristojni enoti davčne uprave, zlasti tistih iz naslova davka na dohodek iz kapitala. Oseba K je v skladu s civilnim pravom nosila odgovornost za škodo, ki bi nastala zaradi netočne prijave potrebnih davčnih vrednosti, do katere bi prišlo po njeni krivdi.

11 Oseba K je storitve, ki jih je opravila za družbe za upravljanje, obračunala brez DDV. Oseba K namreč trdi, da za te storitve velja oprostitev v zvezi z upravljanjem posebnih investicijskih skladov iz člena 135(1)(g) Direktive o DDV, ker izpolnjujejo pogoje, določene s sodno prakso Sodišča, zlasti tiste iz točke 72 sodbe z dne 4. maja 2006, *Abbey National* (C-169/04, EU:C:2006:289), v skladu s katero morajo storitve, ki jih opravi tretja oseba, da bi bile upravičene do oprostitve, tvoriti ločeno celoto, presoјano celovito, ter biti značilne in bistvene za upravljanje teh posebnih investicijskih skladov. Po mnenju osebe K se storitve izražuna vrednosti, ki so potrebne za obdavčitev dohodkov vlagateljev v sklade, za katere je zadolžena, opravljajo le na področju posebnih investicijskih skladov, tako da gre za upravne storitve, ki so značilne in bistvene za upravljanje teh skladov. Poleg tega oseba K meni, da za upravičenost do oprostitve ni nujno, da se vse te storitve prenesejo na zunanje izvajalce.

12 Vendar po mnenju davčne uprave za storitve, ki jih oseba K opravlja za družbe za upravljanje, ta oprostitev ne more veljati. Davčna uprava po eni strani meni, da storitve, ki jih je oseba K opravljala in ki zajemajo izražun vrednosti, ki so potrebne za obdavčitev dohodkov vlagateljev v sklade, niso značilne in bistvene za upravljanje posebnih investicijskih skladov. Šlo naj bi bolj za storitve, ki so značilne za poklic davčnega svetovalca ali revizorja. Po drugi strani davčna uprava meni, da te storitve niso dovolj samostojne, da bi se zanje lahko uporabljala oprostitev DDV.

13 Oseba K je zoper odločbe davčne uprave z dne 9. septembra 2014 v zvezi z DDV za leta od 2008 do 2012, z dne 25. septembra 2015 v zvezi z DDV za leto 2013 in z dne 23. januarja 2019 v zvezi z DDV za leto 2014 vložila tožbe na predložitveno sodišče, ki meni, da obstajajo dvomi o razlagi pojma „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ iz člena 135(1)(g) Direktive o DDV.

14 V teh okoliščinah je Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 135(1)(g) [Direktive o DDV] razlagati tako, da pojem ‚upravljanje posebnih investicijskih skladov‘ vključuje tudi davčne naloge, ki jih je družba za upravljanje prenesla na tretjo osebo in pri katerih gre za zagotavljanje, da je obdavčevanje dohodkov, ki jih imetniki enot premoženja prejmejo iz sklada, zakonito?“

Zadeva C-59/20

15 Družba SC GmbH s sedežem v Nemčiji je z licenčno pogodbo z dne 11. decembra 2008

družbi DBKAG, ki zagotavlja upravljanje posebnih investicijskih skladov, dodelila pravico do uporabe programske opreme za izvedbo izražunov, ki so bistvenega pomena za obvladovanje tveganj in za merjenje uspešnosti, v zameno za plačilo nadomestila (v nadaljevanju: programska oprema družbe SC).

16 Programska oprema družbe SC je posebej prilagojena za dejavnost investicijskih skladov in zapletene zahteve zakonodajalca na teh področjih. Družba SC je odgovorna za pravilnost izražunov kazalnikov tveganja in uspešnosti.

17 Programska oprema družbe SC se lahko uporablja le skupaj z drugo programsko opremo družbe DBKAG. Družba DBKAG je namreč morala svoje informacijsko okolje prilagoditi potrebam programske opreme družbe SC in določiti parametre (zlasti metode izražuna), ki morajo biti pri tej programski opremi uporabljeni. Prek povezav z drugimi programi družbe DBKAG se podatki o tečaju in tržnih vrednostih, ki jih vnese družba DBKAG in ki so potrebni za izražune, ki jih opravlja družba SC, avtomatično in dnevno vnašajo v programsko opremo družbe SC. Tako se s to programsko opremo izražun kazalnikov tveganj in uspešnosti opravlja na podlagi podatkov, ki jih vnese družba DBKAG. Nato družba DBKAG kazalnike tveganja in uspešnosti, ki se izražunajo s programsko opremo družbe SC, uporabi za izdelavo poročil, s katerimi se izpolnjujejo zakonske obveznosti obveščanja organov in vlagateljev v zvezi z upravljanjem tveganj in uspešnostjo.

18 Z drugimi pogodbami z dne 11. decembra 2008 je bilo dogovorjeno, da bo družba SC družbi DBKAG zagotavljala različne podporne storitve. Družba SC se je zlasti zavezala, da bo osebje družbe DBKAG usposobila za opravljanje nalog, ki jih je treba izvesti v zvezi z nastavitvami programske opreme družbe SC in v zvezi z ročnim vnosom podatkov, ki so potrebni za delovanje te programske opreme. Družba SC se je tudi zavezala, da bo to programsko opremo posodabljala, da bi tako odpravila morebitne težave pri njenem delovanju.

19 Družba SC je dodelitev licence in druge storitve obračunala kot obdavčljive storitve, obdavčene z DDV v namembni državi, Republiki Avstriji, brez navedbe DDV, vendar z navedbo prenosa davčnega dolga na družbo DBKAG na podlagi mehanizma obrnjene davčne obveznosti.

20 Vendar družba DBKAG meni, da mora za storitve, ki jih opravlja družba SC, veljati oprostitev iz člena 135(1)(g) Direktive o DDV. Družba DBKAG namreč meni, da programska oprema družbe SC zagotavlja storitve izražuna kazalnikov tveganja in uspešnosti, ki so značilne in bistvene za upravljanje posebnih investicijskih skladov. Po mnenju družbe DBKAG dejstvo, da v programsko opremo družbe SC nekatere podatke vnaša sama, ne more vplivati na opredelitev teh storitev kot oproščenih transakcij.

21 Davčna uprava pa meni, da je podelitev pravice do uporabe programske opreme družbe SC storitev, ki je predmet DDV. Po njenem mnenju družba SC zagotavlja zgolj tehnično pomoč, ki ni niti značilna niti bistvena za upravljanje posebnih investicijskih skladov. Poleg tega davčna uprava trdi, da glede na to, da se s programsko opremo družbe SC zadevni izražuni ne morejo opraviti brez posegov družbe DBKAG, storitev družbe SC ni dovolj samostojna, da bi zanjo veljala oprostitev DDV.

22 Družba DBKAG je pri predložitvenem sodišču vložila tožbo zoper odločbi davčne uprave z dne 24. oktobra 2014 o ponovnem odprtju postopka obdavčitve z DDV za leti 2009 in 2010 ter zoper odločbi o odmeri DDV za leti 2009 in 2010.

23 Predložitveno sodišče – tako kot v zadevi C-58/20 – dvomi o razlagi pojma „upravljanje posebnih investicijskih skladov“ iz člena 135(1)(g) Direktive o DDV. Predložitveno sodišče sicer meni, da so storitve upravljanja tveganj in merjenja uspešnosti dejavnosti, ki so značilne za upravljanje posebnih investicijskih skladov. Vendar se predložitveno sodišče sprašuje, ali

odgovornost družbe SC v obravnavanem primeru zadostuje za to, da bi bila storitev, ki jo ta družba opravlja, upravičena do oprostitve iz te določbe.

24 V teh okoliščinah je Bundesfinanzgericht (zvezno finančno sodišče) prekinilo odločanje in Sodišče v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba člen 135(1)(g) [Direktive o DDV] razlagati tako, da je za namen oprostitve, določene v tej določbi, s pojmom ‚upravljanje posebnih investicijskih skladov‘ zajeta tudi podelitev pravice do uporabe posebne programske opreme, razvite posebej za upravljanje posebnih investicijskih skladov, družbi za upravljanje s strani tretjega dajalca licence, če je ta posebna programska oprema, tako kot v postopku v glavni stvari, namenjena izključno izvrševanju značilnih in bistvenih dejavnosti v zvezi z upravljanjem posebnega investicijskega sklada, pri tem pa se uporablja na tehnični infrastrukturi družbe za upravljanje ter lahko svoje funkcije vrši samo s podrejenim sodelovanjem z družbo za upravljanje in neprestanim uporabljanjem podatkov o trgu, ki jih zagotavlja ta družba?“

25 S sklepom predsednika Sodišča z dne 3. marca 2020 sta bili zadevi C-58/20 in C-59/20 združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodb.

Vprašanja za predhodno odločanje

26 Predložitveno sodišče z vprašanjema za predhodno odločanje v bistvu sprašuje, ali je treba člen 135(1)(g) Direktive o DDV razlagati tako, da za storitve, ki jih tretje osebe opravljajo za družbe za upravljanje posebnih investicijskih skladov, kot sta upravljanje davčnih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdavčitev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo, ter podelitev pravice do uporabe programske opreme, s katero se opravljajo izračuni, ki so bistvenega pomena za upravljanje tveganj in merjenje uspešnosti, velja oprostitvev, ki je določena s to določbo.

27 Najprej je treba poudariti, da ker je z Direktivo o DDV razveljavljena in nadomeščena Šesta direktiva, razlaga, ki jo je Sodišče podalo glede določb zadnjenavedene direktive, velja tudi za določbe Direktive o DDV, kadar je mogoče določbe teh dveh instrumentov prava Unije šteti za enakovredne.

28 Zato razlaga, ki jo je Sodišče podalo v zvezi s členom 13(B)(d), točka 6, Šeste direktive, velja tudi za člen 135(1)(g) Direktive o DDV, saj je besedilo teh določb, kot je bilo že ugotovljeno v točki 3 te sodb, v bistvu enako in ju je zato mogoče šteti za enakovredni.

29 V zvezi s tem je treba opozoriti, da so, kot izhaja iz ustaljene sodne prakse Sodišča, oprostitvev iz člena 135(1) Direktive o DDV samostojni pojmi prava Unije, katerih namen je izogniti se razlikam pri uporabi ureditve DDV v posameznih državah članicah (sodba z dne 2. julija 2020, Blackrock Investment Management (UK), C-231/19, EU:C:2020:513, točka 21 in navedena sodna praksa).

30 Poleg tega iz sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba izraze, uporabljene za opis oprostitvev iz člena 135(1) Direktive o DDV, razlagati ozko, saj te oprostitve pomenijo izjeme od splošnega načela, po katerem se DDV plača za vsako storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za plačilo (sodba z dne 2. julija 2020, Blackrock Investment Management (UK), C-231/19, EU:C:2020:513, točka 22 in navedena sodna praksa).

31 Poleg tega morajo imeti na podlagi načela davčne nevtralnosti gospodarski subjekti možnost izbrati organizacijski model, ki jim s strogo ekonomskega vidika najbolj ustreza, ne da bi bili v nevarnosti, da bi bile njihove transakcije zato izključene iz oprostitvev iz člena 135(1)(g)

Direktive o DDV (sodba z dne 2. julija 2020, Blackrock Investment Management (UK), C-231/19, EU:C:2020:513, točka 50 in navedena sodna praksa).

32 Tako storitve upravljanja, ki jih zagotavlja tretji upravljavec, na eloma spadajo na podro je uporabe lena 135(1)(g) Direktive o DDV (sodba z dne 4. maja 2006, Abbey National, C-169/04, EU:C:2006:289, točka 69).

33 Vendar morajo storitve, ki jih zagotavlja tretji upravljavec, zato da bi bile lahko opredeljene kot opro ene transakcije v smislu lena 135(1)(g) Direktive 2006/112, gledano celovito, sestavljati lo eno celoto, ki je namenjena opravljanju nalog, ki so zna ilne in bistvene za upravljanje posebnih investicijskih skladov (sodba z dne 2. julija 2020, Blackrock Investment Management (UK), C-231/19, EU:C:2020:513, točka 47 in navedena sodna praksa).

34 Vprašnji za predhodno odlo anje, ki ju je postavilo predložitveno sodiš e, je treba preu iti ob upoštevanju sodne prakse, navedene v to kah od 29 do 33 te sodbe.

Pogoj lo enosti ali samostojnosti

35 Na prvem mestu, za ugotovitev, ali za storitve, ki jih tretje osebe opravljajo za družbe za upravljanje posebnih investicijskih skladov, velja oprostitev iz lena 135(1)(g) Direktive o DDV, je treba preu iti, ali te storitve, gledano celovito, predstavljajo lo eno celoto.

36 V zvezi s tem je treba navesti, da pogoja „lo enosti“ ni mogo e razlagati tako, da bi morala biti storitev, ki je zna ilna in bistvena za upravljanje posebnih investicijskih skladov, za to, da bi zanjo veljala oprostitev iz lena 135(1)(g) Direktive o DDV, v celoti prenesena v zunanje izvajanje.

37 Spomniti je namre treba, da je v skladu s sodno prakso Sodiš a cilj oprostitve iz te dolo be spodbuditi dostop malih vlagateljev na trg vrednostnih papirjev. Skupno upravljanje naložb v posebnih investicijskih skladih jim namre omogo a, da imajo kljub skromnemu vložku razpršen portfelj, ki jih š iti pred tveganji, nelo lljivo povezanimi z nihanjem vrednosti vrednostnih papirjev, in da porazdelijo stroške strokovnega upravljanja. e ne bi bilo oprostitve, bi bili imetniki enot premoženja v kolektivnih naložbenih podjetjih bolj obdav eni kot – praviloma ve ji – vlagatelji, ki svoj denar neposredno vložijo v vrednostne papirje in ki ne uporabljajo storitev upravljanja skladov. Na elo dav ne nevtralnosti pa nasprotuje temu, da bi se gospodarski subjekti, ki opravljajo enake storitve, glede pobiranja DDV obravnavali razli no (glej v tem smislu sodbo z dne 13. marca 2014, ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, to ki 43 in 44 ter navedena sodna praksa).

38 Tako so na elo dav ne nevtralnosti in cilji te oprostitve – kljub temu, da je treba oprostitev iz lena 135(1)(g) Direktive o DDV razlagati ozko – v prid razlagi, ki tej oprostitvi ne odvzema u inka (glej v tem smislu sodbo z dne 9. decembra 2015, Fiscale Eenheid X, C-595/13, EU:C:2015:801, točka 68).

39 e pa bi morala biti storitev, ki je zna ilna in bistvena za upravljanje posebnih investicijskih skladov, obdav ena z DDV zgolj zato, ker ni v celoti prenesena v zunanje izvajanje, bi to dajalo prednost družbam za upravljanje, ki same opravljajo to storitev, ter vlagateljem, ki svoj denar neposredno vlagajo v vrednostne papirje in ki ne uporabljajo storitev upravljanja skladov (glej v tem smislu sodbo z dne 13. marca 2014, ATP PensionService, C-464/12, EU:C:2014:139, točka 72 in navedena sodna praksa).

40 Tako bi razlaga pogoja „lo enosti“, v skladu s katero bi se štelo, da mora biti storitev, ki je zna ilna in bistvena za upravljanje posebnih investicijskih skladov, za to, da bi lahko zanjo veljala oprostitev iz lena 135(1)(g) Direktive o DDV, v celoti prenesena v zunanje izvajanje, omejila polni

u?inek mo?nosti, da se za tako storitev uveljavi ta oprostitev, ?e jo opravi tretja oseba.

41 Poleg tega je Sodiš?e menilo, da za storitve svetovanja glede vlaganja v vrednostne papirje ter priporo?anja nakupa in prodaje sredstev, ki jih opravljajo tretje osebe za dru?bo za upravljanje posebnih investicijskih skladov ter ki so zna?ilne in bistvene za upravljanje teh skladov, lahko velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV (glej v tem smislu sodbo z dne 7. marca 2013, GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, to?ka 33).

42 Sodiš?e je namre? menilo, da to, da mora ta dru?ba za upravljanje izvršiti ta priporo?ila – potem ko je preverila, da se s tem ne kršijo nobene pravne omejitve, ki se uporabljajo za nalo?be posebnih investicijskih skladov – ni pomembno in da ta dru?ba za upravljanje tako ohrani pristojnost za sprejemanje odlo?itev in odgovornost na zadnji stopnji (glej v tem smislu sodbo z dne 7. marca 2013, GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, to?ka 27).

43 V obravnavanem primeru mora predložitveno sodiš?e v zvezi z zadevo C?58/20 za to, da bi ugotovilo, ali za storitve, ki jih je oseba K opravila za zadevne dru?be za upravljanje, kot so storitve izra?una vrednosti, ki so potrebne za obdav?itev dohodkov vlagateljev v sklade, velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV, ugotoviti, ali je treba te storitve šteti za zna?ilne in bistvene za dejavnost upravljanja posebnih investicijskih skladov. Dejstvo, da morajo dru?be za upravljanje na podlagi izra?unov tretje osebe izpolniti standardizirane obrazce in jih posredovati pristojni enoti dav?ne uprave, samo po sebi ni odlo?ilno za odlo?itev, ali za take storitve ta oprostitev velja ali ne.

44 Enako mora predložitveno sodiš?e v zvezi z zadevo C?59/20 za to, da bi ugotovilo, ali za storitve, ki jih dru?ba SC opravlja za dru?bo DBKAG, kot je podelitev pravice do uporabe programske opreme dru?be SC, velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV, ugotoviti, ali je treba te storitve šteti za zna?ilne in bistvene za dejavnost upravljanja posebnih investicijskih skladov. Dejstvo, da se zadevna programska oprema lahko uporablja le na tehni?ni infrastrukturi zadevne dru?be za upravljanje in lahko svoje funkcije opravlja le s posredovanjem te dru?be, tako da ves ?as uporablja tr?ne podatke, ki jih ta dru?ba vnese, samo po sebi ni odlo?ilno za ugotovitev, ali za take storitve velja ta oprostitev.

Pogoj „zna?ilne in bistvene storitve“

45 Na drugem mestu, za ugotovitev, ali za storitve, ki jih tretje osebe opravljajo za dru?be za upravljanje posebnih investicijskih skladov, kot sta upravljanje dav?nih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdav?itev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo, ter podelitev pravice do uporabe programske opreme, s katero se opravljajo izra?uni, ki so bistvenega pomena za upravljanje tveganj in merjenje uspešnosti, velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV, je treba presoditi, ali so te storitve zna?ilne in bistvene za upravljanje posebnih investicijskih skladov.

46 Prvi?, v zvezi z dav?nimi nalogami je treba spomniti, da je Sodiš?e presodilo, da na podro?je uporabe ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV – poleg nalog upravljanja portfeljev – spadajo tudi upravne storitve glede samih kolektivnih nalo?benih podjemov, kot so navedene v Prilogi II k Direktivi KNPVP (sodba z dne 4. maja 2006, Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, to?ka 64).

47 Priloga II k Direktivi KNPVP namre? dolo?a, da dejavnost skupnega upravljanja portfeljev zajema med drugim upravne naloge, kot so pravne in ra?unovodske storitve za upravljanje sklada ter vrednotenje in oblikovanje cen (vklju?no z dav?nimi povra?ili).

48 Poleg tega dejstvo, da nekatere storitve niso našteje v Prilogi II k Direktivi KNPVP, ne prepre?uje njihove vklju?itve v kategorijo zna?ilnih storitev, ki spadajo v okvir dejavnosti

„upravljanja“ posebnih investicijskih skladov v smislu ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV (sodba z dne 7. marca 2013, GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, to?ka 25).

49 Za ugotovitev, ali za storitve, ki jih tretja oseba opravi za družbo za upravljanje, velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV, je treba namre? preu?iti, ali je storitev, ki jo opravlja ta tretja oseba, tesno povezana z lastno dejavnostjo družbe za upravljanje, tako da se z njo izvršujejo zna?ilne in bistvene naloge upravljanja posebnih investicijskih skladov (glej v tem smislu sodbo z dne 7. marca 2013, GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, to?ka 23).

50 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da pod pojem „upravljanje“ posebnih investicijskih skladov v smislu ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV ne spada le upravljanje investicij, ki vklju?uje izbiro in prenos sredstev, ki so predmet tega upravljanja, ampak tudi upravne in ra?unovodske storitve, kot so izra?un prihodka in cene enot premoženja ali delnic skladov, vrednotenje sredstev, ra?unovodstvo, priprava izjav o razdelitvi prihodka, priprava informacij in dokumentacije za periodi?na poslovna poro?ila, dav?ne napovedi, statistike in DDV ter priprava napovedi pri?akovanih prihodkov (glej v tem smislu sodbo z dne 7. marca 2013, GfBk, C?275/11, EU:C:2013:141, to?ka 27).

51 Nasprotno pa storitve, ki niso zna?ilne za dejavnosti posebnih investicijskih skladov, temve? se opravljajo v okviru vseh vrst investicij, ne spadajo na podro?je uporabe tega pojma „upravljanja“ posebnega investicijskega sklada (glej v tem smislu sodbo z dne 9. decembra 2015, Fiscale Eenheid X, C?595/13, EU:C:2015:801, to?ka 78).

52 Ker so tako upravne in ra?unovodske storitve, ki jih za družbo za upravljanje opravlja tretja oseba – kot je upravljanje dav?nih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdav?itev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo – tesno povezane z dejavnostjo upravljanja posebnih investicijskih skladov, zanje velja oprostitev iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV.

53 Drugi?, glede podelitve pravice do uporabe programske opreme je Sodiš?e v to?ki 71 sodbe z dne 4. maja 2006, Abbey National (C?169/04, EU:C:2006:289), ugotovitev, da zgolj materialne ali tehni?ne storitve, kot je vzpostavitev informacijskega sistema, niso zajete z oprostitvijo iz ?lena 13(B)(d), to?ka 6, Šeste direktive, ki je bil nadomeš?en s ?lenom 135(1)(g) Direktive o DDV, sicer oprlo na sodbo z dne 5. junija 1997, SDC (C?2/95, EU:C:1997:278) (sodba z dne 9. decembra 2015, Fiscale Eenheid X, C?595/13, EU:C:2015:801, to?ka 74).

54 Vendar te sodne prakse ni mogo?e razumeti tako, da je treba s podro?ja uporabe oprostitve iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV vnaprej izklju?iti vse storitve, ki jih tretja oseba prek informacijskega sistema opravi za družbo za upravljanje.

55 Sodiš?e je namre? v to?ki 37 sodbe z dne 5. junija 1997, SDC (C?2/95, EU:C:1997:278), pojasnilo, da zgolj dejstvo, da se storitev v celoti opravlja z elektronskimi sredstvi, samo po sebi ne prepre?uje uporabe oprostitve za to storitev.

56 Natan?neje, Sodiš?e v sodbi z dne 2. julija 2020, Blackrock Investment Management (UK) (C?231/19, EU:C:2020:513), ?eprav je šlo za storitve – med drugim spremljanje uspešnosti in tveganj – ki jih je tretja oseba družbam za upravljanje skladov zagotavljala prek računalniške platforme, teh storitev ni vnaprej izključilo s področja uporabe oprostitve iz ?lena 135(1)(g) Direktive o DDV. Sodiš?e pa je svoje stališ?e, da za te storitve ta oprostitve ne more veljati, v točkah 48 in 49 te sodbe oprlo na okoliš?ino, da te storitve niso zna?ilne za upravljanje posebnih investicijskih skladov, ker so bile zasnovane za upravljanje razli?nih vrst naložb in ker se lahko brez razlikovanja uporabljajo tako za upravljanje posebnih investicijskih skladov kot za upravljanje drugih skladov.

57 ?e se storitev, kot je podelitev pravice do uporabe programske opreme, zagotavlja izključno za upravljanje posebnih investicijskih skladov, ne pa tudi drugih skladov, jo je torej mogo?e šteti za „zna?ilno“ za ta namen.

58 Iz zgoraj navedenega torej izhaja, da za opravljanje storitev, kot sta opravljanje dav?nih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdav?itev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo, ter podelitev pravice do uporabe programske opreme, s katero se opravljajo izra?uni, ki so bistveni za upravljanje tveganj in merjenje uspešnosti, velja oprostitve iz ?lena 135(1) Direktive o DDV, ?e so te storitve tesno povezane z upravljanjem posebnih investicijskih skladov in ?e se opravljajo izključno za upravljanje takih skladov.

59 V obravnavanem primeru mora predložitveno sodiš?e preveriti, ali storitve, ki jih oseba K in družba SC opravljata za družbe za upravljanje iz postopkov v glavni stvari, izpolnjujejo ta pogoja.

60 Natan?neje, v zadevi C?58/20 bo moralo predložitveno sodiš?e ugotoviti zlasti, ali se z dav?nimi nalogami, ki jih opravlja oseba K, izpolnjujejo obveznosti, ki so dolo?ene z avstrijskim zakonom in so zna?ilne za posebne investicijske sklade ter ki se torej razlikujejo od obveznosti, ki so dolo?ene za druge vrste investicijskih skladov.

61 V zadevi C?59/20 je iz predložitvene odločbe razvidno, da predložitveno sodiš?e meni, da so storitve upravljanja tveganj in merjenja uspešnosti dejavnosti, ki so zna?ilne za upravljanje takih skladov. To sodiš?e navaja tudi, da so izra?uni, opravljeni s programsko opremo iz postopka v glavni stvari, bistvena podlaga za to, da lahko družba DBKAG opravlja naloge, povezane z upravljanjem tveganj in merjenjem uspešnosti, ki jih zahteva avstrijski zakon. Zato bi bilo na podlagi dejstva, da je ta programska oprema namenjena opravljanju izra?unov, ki so bistveni za opravljanje upravnih storitev upravljanja tveganj in merjenja uspešnosti zadevnega sklada, mogo?e sklepati, da je ta programska oprema bistvena za upravljanje tega sklada. Kljub temu pa bo moralo predložitveno sodiš?e preveriti, ali sta pogoja, navedena v točki 58 te sodbe, izpolnjena.

62 Glede na zgoraj navedeno je treba na postavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba ?len 135(1)(g) Direktive o DDV razlagati tako, da za storitve, ki jih tretje osebe opravljajo za družbe za upravljanje posebnih investicijskih skladov, kot sta opravljanje dav?nih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdav?itev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo, ter podelitev pravice do uporabe programske opreme, ki je namenjena izključno opravljanju izra?unov, ki so bistveni za upravljanje tveganj in merjenje uspešnosti, velja oprostitve iz te določbe, ?e so te storitve tesno povezane z upravljanjem posebnih investicijskih skladov in ?e se opravljajo izključno z namenom upravljanja takih skladov, tudi ?e te storitve niso v celoti prenesene v zunanje izvajanje.

Stroški

63 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred

predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (prvi senat) razsodilo:

?len 135(1)(g) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost je treba razlagati tako, da za storitve, ki jih tretje osebe opravljajo za druŹbe za upravljanje posebnih investicijskih skladov, kot sta upravljanje dav?nih nalog, s katerimi se zagotavlja, da je obdav?itev dohodkov iz skladov, ki jih prejmejo vlagatelji, skladna z nacionalno zakonodajo, ter podelitev pravice do uporabe programske opreme, ki je namenjena izklju?no opravljanju izra?unov, ki so bistveni za upravljanje tveganj in merjenje uspešnosti, velja oprostitev iz te dolo?be, ?e so te storitve tesno povezane z upravljanjem posebnih investicijskih skladov in ?e se opravljajo izklju?no z namenom upravljanja takih skladov, tudi ?e te storitve niso v celoti prenesene v zunanje izvajanje.

Podpisi

* Jezik postopka: nemš?ina.